

Amikor középiskolai osztályunkba egy harminckét éves férfi tanár érkezett, diákként összesűgtünk: milyen „jó fej”, csak kár, hogy már öreg... Ma a 65. felé ballagva még mindig nem hiszem el a „Hetven nehéz év a békó karjukon...” igazságát, mert azt gondolom: majd hetven fölött végre szabadon gazdálkodhatom az időmmel...

Nemrég egy 84 éves néni kertjében segédkeztem, és megkérdezte az egyik mondata (amikor a terveiről beszélt): „Holnap diófát ültetek...” Aki kicsit ismeri a fák jövőjét, komolyan elgondolkozhat...

Kodály szabadon bánik a szöveggel akkor is, amikor a zenemű végén ötször megismétli a „No, gyere, tedd le.” mondatot. Amikor meghallgatjuk, mindenki újra átélheti: a zenei ábrázolás a kedves, hívó szótól – a számon kérő hangig – vezet el bennünket az Isten országába való megérkezés boldog pillanataig.

Ma egy olyan nagyszerű költőre emlékezünk, aki **15 éves** fejjel megírja az „Öregek”-et, ugyanakkor nagyon szerényen önmagát *zenei antitalentumnak, rossz hallásúnak* gondolja, és csak később vallja: sikerül lassan-lassan közel jutnia az ütem, a ritmus, a hangulat világához... Mondja ezt magáról az a költő, aki fordítóként is kiváló volt... Úgy látszik, ezt a fajta **szerelességet** újra meg kell tanulnunk...

dr. Szabó Szabolcs

Az előadás elhangzott Székesfehérvárott, a XXII. ÉNEKLŐ IFJÚSÁG SZAKMAI NAPOK rendezvényén, 2013. április 14-én.

Az előadáson a Komlói Pedagógus Kamarakórus felvételei hangzottak el; a résztvevők egy kis gyűjteményt kaptak a szövegekből és a Bárdos, illetve Kodály által írt énekelhető biciniumokból.

A Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola **25 éves jubileuma**

A budapesti Szent István Bazilikában ünnepelte 2013. április 27-én, 25 éves fennállását a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola.

A laudációt Szőnyi Erzsébet Kossuth-díjas zeneszerző, ny. egyetemi tanár írta „A Magyar Kodály Társaság Hírei” felkérésére.

– E sorok írója már fogantatáskor ismerte az iskolát, mert ahová unokáit vitte a Forrai Katalin kezdeményezte zenei óvodába, nevezetesen a főváros első kerületi Kosciuszko Tádé utcában működő ének-zenei általános iskolába, abban az időben *ifj. Sapszon Ferenc* volt az énektanár. Már

akkor tervezte álmai megvalósítását, az angol katedrális kórusiskola modelljét. Ahogy Madách megírta: „Az ember célja a küzdés maga”. Ifj. Sapszon Ferenc kitartóan végigharcolta, végigvárta, míg beteljesedett. Igaz még ma sem teljesen olyan, mint ahogy annak idején elképzelte, de közel áll hozzá. Mindenesetre az alap-ötlettől kezdve, mire a külterületi ideiglenes, több helyen működő „barakk”-iskolából Várnegyedbeli épületbe költözhettek, eltelt közel két évtized, de a megálmodott „kollégium” még várat magára.

Így is csodával egyenlő, ami 25 év alatt történt. Erről adott rövid művészi összefoglalót 2012/13 évadjuk bérleti, harmadik, ünnepi, jubileumi, hálaadó hangversenye.

Közreműködtek az iskola jelenlegi és volt növendékei, együttese, szólistái, szülői kórusa és a Zuglói Filharmónia, melynek művészeti vezetője Záborszky Kálmán. A Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola kórusait Sapszon Ferenc, és Tóth Márton vezényelte. Utóbbi az iskola volt növendéke, ének-zenetanár, karnagy, egyházzenesz az évek során szemünk előtt bontakozott ki vezetettől vezetővé, az Exultate Fiúvegyeskar és az ifjúsági zenekar karnagyává.

Az ünnepi hangversenyt Sapszon Ferenc köszöntője nyitotta meg. Üdvözölte az esemény védnökét, a jelenlévő Kodály Zoltánnét, Erdő Péter bíboros urat, Csomós Miklós I. kerületi főpolgármester helyettest Gázsó Ferenc egyetemi tanárt, Szőnyi Erzsébet zeneszerzőt ny. egyetemi tanárt, és a bazilika plébánosát Schnell György főtisztelendő urat, aki befogadta ezt az ünnepi rendezvényt. Megemlékezett három szeretett, fiatalon elhunyt kórustagjáról – Tóth Péter, Busi Anna és Bácsi Zoltán. – A hangverseny műsorának ismertetését ezután *Koncz Ádám* tanár úr vette át aki, amikor a vegyeskar énekelt, maga is beállt a kórusba. A hangverseny gőrdülékeny és egyben magas színvonalú levezetése az ő érdeme volt.

Elsőként a legkisebbek léptek, egymás kezét fogva, az oltár lépcsője elé. Az 1-4 osztályosok szívmengető dalolását hallhattuk Kodály Zoltán műveiből, Szedő Dénes verseivel, néhányat Sapszon Ferenc invenciózus feldolgozásában, megkoronázva Kodály: Jézus és a gyermekek című művével. Orgonán Nagy Ákos (szintén az iskola volt növendéke, ma tanára), triangulumon Ménesi Júlia, fadobon Nagy Bálint kísérte a kórust.

A legkisebbekhez csatlakozott a 3-4 osztályosok *Gaudete kórusa*, Kapi Judit és Sapszon Ferenc vezetésével, majd hozzájuk szegődött a *Jubilite Leánykar* és együtt énekelték Kistétényi Melinda szövegével Kodály 3. Triciniumát. Ezután a jelenlegi kórusiskola *Jubilite Leánykar* tagjaihoz felsorakoztak a „régiből” akik jelenleg a felnőtt *Cantate Vegyeskar* nőikarát szövegezték képezik, s így együtt hangzott fel Lőkősházi Mária szövegével Kodály: Hegyi éjszakák I. című műve, a „Semmit ne bánkódjál” című kompozíció, mindkettő a technikai tudás teljes biztonságával és a bensőséges átélés, a hitbeli meggyőződés bizonyosságával szölt. Felemelő érzés volt hallgatni.

A gyermek- és leányhangok után üde csengéssel szólalt meg Tóth Márton keze nyomán a ritkaság: az *Exultate Fiúvegyeskar*. Kodály 121. genfi zsoldárát énekelték el, az ökuménia jegyében, a Szent István bazilikában. Színes ellenpólust jelentett ezután a drámai hangzású, Kölcsey Ferenc versére írott „Husz” című kórusmű. Kit csodáljunk jobban: az első sorban éneklő remek fiúcskákat, vagy az érces, határozott tenor-baritonbasszus szólamokat? Dicséret és elismerés Tóth Mártonnak a remek együttesért!

A Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola *Vegyeskara* és a régi tagokkal, meg szülői kórusal kibővített *Cantate Kórus* lenyűgöző előadásából szólalt meg ezután az *Ének Szent István királyhoz* című Kodály mű, majd Horváth Márton Levente orgonakíséretével a *114. genfi zsoldár*. A sokszor hallott, de mindig a felfedezés erejével ható nagy Kodály művek sorát az *Este*, a *Szép könyörgés* és *Sík Sándor Te Deuma* tette teljessé.

Az adott keretek között a hangversenyen a legnagyobb, egyben legmerészebb vállalkozása a Kodály Zoltán: *Missa Brevis* megszólaltatása volt. A vegyeskara, szólistákra, zenekarra, orgonára írott kompozíció teljes egészében hangzott fel, elő- és utójátékkal együtt. Nehéz szavakban megfogalmazni azt az élményt, melyet a mű ilyen interpretálása jelentett. Eszünkbe idézte a Mester szavait: „Vannak a léleknek olyan régiói, melyekbe csak a zene világít be. – S ahol az emberi megismerés határait ériük, ott a zene még túlmutat rajtuk, olyan világba, melyet megismerni nem, csak sejtteni lehet.”

A magas színvonalú előadásban az együttes minden tagja kitűnően helytállt, külön kiemelés érdemel a mise szólistáin belül is a Vámosi Katalin, Görög Borbála, Sapszon Orsolya alkotta tercett, mely már korábban az „Este” előadásánál szintén angyali hangon szólalt meg, most ezt tetézte a rendkívül nehéz, igen magas fekvésű szólók, a Mise Kyrrie és Agnus tételének végén felhangzó harmóniák. Zenei szaknyelven úgy is fogalmazhatunk, hogy itt a Szerző az első változat Orgonamiséjének a hangszer magas regisztere éteri hangzását női hangokra tette át. Előadásuk nemcsak zeneileg volt kiváló, de egyenesen technikai bravúrnak hallatszott! Kitűnő volt a többi szólista is: Vörös Szilvia, Honinger László és Oláh Zsolt, valamint az orgonáló Harmath Dénes.

Dicséret és köszönet illeti a zenekart betanító Ménesi Gergelyt, valamint az együttes kitűnő, elismerten nagy tudású művészeti vezetőjét, *Záborszky Kálmánt*. Merész vállalkozásnak tűnik a Bazilika szentélyében ezt a grandiózus hangzású művet megszólaltatni, hiszen szinte alig lehet az akusztikai problémákat kiküszöbölni. Félő volt, hogy nem lesz elég plasztikus a hangzás, de hát a mű monumentalitása – és a merész vállalkozás nagysága – feledtette a hiányosságokat. Egy biztos: egész életre szóló élményt jelentett előadóknak és hallgatóknak egyaránt.

Megkoronázta Sapszon Ferenc és iskolája 25 évét!

A grandiózus koncert végén a KÓTA nevében *Párkai István* lépett az emelvényre, aki a Zeneakadémián ifj. Sapszon Ferenc karvezető tanára volt, és meleg, elismerő szavak kíséretében adta át a Szövetség díszoklevélét. Majd a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola igazgatója *Friedrich Attila* köszöntötte a jubiláló iskola művészeti vezetőjét, tanárát, karnagyát, kiemelve annak elvülhetetlen nevelői erényeit, érdemeit. Ezután az iskola szüleinek nevében az egyik apuka emelkedett szólásra, hogy külön hangsúllyal kiemelje, milyen jelentős esemény volt, hogy Kodály Zoltánné annak idején megengedte az iskolának Kodály nevének felvételét.

Végül Sapszon Ferenc köszönő szavait, melyeket valamennyi jelenlévőhöz intézett, kiegészítette az iskola énekkarainak közösen megszólaltatott öt ráadása, melyet a Bazilika egész belsejét megtöltve, annak falai mellett állva daloltak el kicsinyek és nagyok, ifjúság és felnőttek, egyesülve a boldog együtt éneklés csodájában:

Biebl: Angelus; Esenvalds: O salutaris hostia; Kodály: Esti dal; Bárdos: Istené az áldás; Bárdos: Boldogasszony.

Feljethetetlen este volt.

Szőnyi Erzsébet

Bárdos Szimpózium 2013 Debrecen

Közel három évtizede, rendezik Debrecenben – mindig március havában – kórusok, karnagyok és minden iskolatípus ének-zenetanárai részére – e zenei találkozót. Az Egyetem Liszt Ferenc Zeneművészeti Kara ad otthont e nagy szakmai és baráti közösségnek. Amint *Dr. Duffek Mihály* rektor-igazgató megnyitó szavaiban mondta: „Fontos, hogy megtaláljuk egymást az ország minden pontján”.

Ennek a szellemében valóban különleges hangulata van évről-évre, újra meg újra ennek a Szimpóziumnak. Az ország különböző területeiről mindig visszatérő résztvevők örömmel üdvözlnek egymást és szívesen fogadják az újonnan érkezőket. A programok szünetében a szakmának közös kérdései hamar előkerülnek és a különböző nézetek, megoldások megvitatása során válik igazán hasznos továbbképzéssé e három nap.

A rendezők mindig gazdag programmal készülnek. Zenetudományi és zenepedagógiai előadások, bemutató tanítások, szakmai tapasztalatcserék és rendkívül színvonalas hangversenyek változatos műsora követi